

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700

FAX: +382 (0)20 406-702

E-MAIL: ekip@ekip.me

www.ekip.me

Broj: 0405-4026/5

Podgorica, 07.10.2021. godine

Na osnovu člana 11 stav 1 tačka 16, člana 14 stav 1 tačka 6, čl. 92, 93, 94 i 95 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19), Pravilnika o metodologiji obračuna neto troška pružanja usluga Univerzalnog servisa („Sl. list CG“, br. 12/14 i 101/20), člana 18 stav 1 i člana 112 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), čl. 3 i 8 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 6 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10, 34/11 i 16/14) u predmetu određivanja naknade neto troška i visine doprinosa prema odabranom operatoru Univerzalnog servisa Crnogorski Telekom A.D. Podgorica, Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost na sjednici održanoj dana 07.10.2021. godine donio je

RJEŠENJE

1. Odobrava se Crnogorskom Telekomu A.D. Podgorica naknada za pokriće neto troška za pružanje usluge Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica za poslovnu 2020. godinu, u iznosu od **11.367,11 €**.
2. Visina doprinosa za pokriće neto troška Univerzalnog servisa za pružanje usluge Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica iz tačke 1 ovog rješenja, u iznosu od **11.367,11 €**, po pojedinim obveznicima plaćanja naknade neto troška iznosi:

▪ Crnogorski Telekom A.D. Podgorica	.....	3.891,69 €
▪ Telenor d.o.o. Podgorica	.....	2.542,84 €
▪ Mtel d.o.o. Podgorica	.....	4.195,41 €
▪ Telemach Crna Gora d.o.o. Podgorica	.....	737,17 €

3. Obveznici naknade neto troška Telenor d.o.o. Podgorica, Mtel d.o.o. Podgorica i Telemach Crna Gora d.o.o. Podgorica su dužni da uplate određene im iznose iz tačke 2 ovog Rješenja, neposredno Crnogorskom Telekomu A.D., na žiro račun broj 510-103-22 u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja.

4. Operatori Telenor d.o.o. Podgorica, Mtel d.o.o. Podgorica i Telemach Crna Gora d.o.o.

Podgorica, koji su obveznici naknade neto troška pružanja Univerzalnog servisa iz tačke 3 ovog rješenja dužni su da Agenciji dostave dokaz o izvršenoj uplati sredstava iz tačke 3 u roku tri dana od dana uplate.

5. Crnogorski Telekom A.D. Podgorica dužan je da bez naknade omogući ostalim operatorima korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture koja je izgrađena za potrebe Univerzalnog servisa.
6. Ovo Rješenje je izvršno u upravnom postupku.

Obrazloženje

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je rješenjem broj: 0402-3993/15 od 10.09.2015. godine odredila Crnogorski Telekom A.D. Podgorica za operatora Univerzalnog servisa za pružanje usluge pristupa javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji, čime se omogućava govorna komunikacija i brzina prenosa podataka koja omogućava funkcionalni pristup internetu i omogućavanje posebnih mjera i povoljnosti za lica sa invaliditetom, uključujući i pristup hitnim službama koje daju jednake mogućnosti za pristup javno dostupnim telefonskim uslugama koje imaju i drugi krajnji korisnici. Crnogorski Telekom je pružao uslugu Univerzalnog servisa za koju je određen pomenutim rješenjem i Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) je dostavljao izvještaje u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu Zakon) i Pravilnikom o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži putem Univerzalnog servisa („Sl. list CG”, broj 56/13).

Uslugu Univerzalnog servisa za koju je imenovan Rješenjem Agencije Crnogorski Telekom obavezan je da pruža u skladu sa propisima koji regulišu pružanje Univerzalnog servisa u Crnoj Gori i Ponudom broj: 10-14117 od 27.07.2015. godine zavedenom kod Agencije 27.07.2015. godine, pod brojem 0402-3993/7, koju je Crnogorski Telekom podnio na Javnom konkursu za izbor operatora Univerzalnog servisa broj: 0402-3993/3. Crnogorski Telekom je sa pružanjem usluge Univerzalnog servisa počeo 25.01.2016. godine.

Članom 92 stav 1 Zakona je propisano da operator Univerzalnog servisa ima pravo na naknadu neto troškova za pružanje usluge Univerzalnog servisa, ako mu pružanje Univerzalnog servisa predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje. Član 93 stav 2 Zakona propisuje da je operator Univerzalnog servisa dužan, da do kraja drugog kvartala tekuće godine, Agenciji dostavi izvještaj o pružanju usluga Univerzalnog servisa sa obračunom neto troška i računovodstvenom evidencijom, kao i podatke na osnovu kojih je izvršen obračun neto troška pružanja Univerzalnog servisa u predhodnoj godini.

U skladu sa navedenim odredbama Zakona, Crnogorski Telekom je Agenciji dostavio Zahtjev za naknadu neto troška za poslovnu 2020. godinu, br. 07-11277 od 30.06.2021. godine, zavedenim kod Agencije pod brojem 0102-4026/1 od 30.06.2021. godine, kojim je tražena naknada neto troška u ukupnom iznosu od 11.367,11 €. U prilogu zahtjeva dostavljeni su računi dobavljača i izvršilaca usluga za sve stavke iz zahtjeva. Računi se odnose na troškove pružanja usluga Univerzalnog servisa u 2020. godini korisnicima koji su te usluge koristili na lokacijama Nudo, Gostilje, Trešnjevo, Medun, Lever Tara i Vinići.

U prilogu Zahtjeva za naknadu neto troška Crnogorski Telekom je dostavio dokaze (fakture, ugovore i drugo) kojima potvrđuje sljedeće nastale troškove na lokacijama na kojima je priključak

obezbijeđen i pružan Univerzalni servis.

	Dobavljač	Lokacija/usluga	Total EUR
1	Agencija za elektronske komunikacije	Nudo - Naknada za radio frekvencije	816,816
2	Telenor doo.	Nudo - utrošena električna energija	1.801,910
Ukupno za lokaciju Nudo (1)			2.618,726
3	Agencija za elektronske komunikacije	Gostilje - Naknada za radio frekvencije	1.089,088
4	Telenor doo.	Gostilje - utrošena električna energija	1.945,360
Ukupno za lokaciju Gostilje (2)			3.034,448
5	Agencija za elektronske komunikacije	Cuce -Trešnjevo - Naknada za radio frekvencije	816,816
6	Telenor doo.	Cuce-Trešnjevo - utrošena električna energija	2.120,280
Ukupno za lokaciju Cuce-Trešnjevo (3)			2.937,096
7	Agencija za elektronske komunikacije	Medun - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	204,204
8	Elektroprivreda Crne Gore	Medun - utrošena električna energija	1.016,070
Ukupno za lokaciju Medun (4)			1.220,274
9	Agencija za elektronske komunikacije	Barice - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	1.089,088
10	Elektroprivreda Crne Gore	Barice - utrošena električna energija	1.149,800
Ukupno za lokaciju Barice (5)			2.238,888
11	Agencija za elektronske komunikacije	Lever Tara - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	272,272
Ukupno za lokaciju Lever Tara (6)			272,272
12	Agencija za elektronske komunikacije	Fundina - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	816,816
13	Elektroprivreda Crne Gore	Fundina - utrošena električna energija	1.480,950
Ukupno za lokaciju Fundina (7)			2.297,766
14	Agencija za elektronske komunikacije	Bijele Poljane - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	1.133,44
15	Elektroprivreda Crne Gore	Bijele Poljane - utrošena električna energija	1.554,72
Ukupno za lokaciju Bijele Poljane (8)			2.688,16
16	Agencija za elektronske komunikacije	Vinići - Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	816,816
17	Elektroprivreda Crne Gore	Vinići- utrošena električna energija	1.668,890
Ukupno za lokaciju Vinići (9)			2.485,706
18	Agencija za elektronske komunikacije	Čukovići- Naknada za korišćenje dodijeljenih radio-frekvencija	1.089,088
19	Elektroprivreda Crne Gore	Čukovići- utrošena električna energija	1.131,190
Ukupno za lokaciju Čukovići (10)			2.220,278
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)			23.120,372

Crnogorski Telekom je u Zahtjevu za naknadu neto troška za 2020. godinu (za 16 korisnika koji su imali aktivan priključak tokom cijele ili dijelom 2020. godine), istakao da je ostvario prihod od pružanja usluge Univerzalnog servisa u iznosu od 1.201,413 €. Prihodi od pružanja usluga Univerzalnog servisa u 2020. godini, se odnose na pozive US korisnika i usluga korišćenja interneta

u iznosu od 1.009,820 €, prihode od poziva ostvarenih ka korisnicima Univerzalnog servisa u iznosu od 74,219 € kao i prihode od terminacije poziva prema korisnicima Univerzalnog servisa u iznosu od 117,374 €.

Vrsta prihoda	Total EUR
Prihodi od korisnika US	1.009,820
Prihodi od poziva ostvarenih ka brojevima US	74,219
Prihodi od terminacije poziva prema korisnicima US	117,374
UKUPNO	1.201,413

Prema članu 93 stav 4 Zakona Agencija provjerava i odobrava računovodstvene iskaze i podatke iz Zahtjeva za nakandu neto troška. Na osnovu ove odredbe Agencija je izvršila analizu dostavljenog Zahtjeva za naknadu neto troška za poslovnu 2020. godinu.

Imajući u obzir naprijed navedene troškove i prihode, kao i činjenicu da Agencija prilikom priznavanja neto troška za određenu godinu priznaje samo troškove aktiviranih lokacija znači onih na kojima je servis pružen do kraja godine za koju se zahtjev za priznavanje neto troška podnosi, te ukupan iznos prihoda koje je Crnogorski Telekom ostvario od pružanja usluga Univerzalnog servisa.

Prilikom obračuna neto troška u iznosu od 11.367,11 € Crnogorski Telekom nije uzeo u obzir:

- dosadašnje troškove implementacije odobrene US lokacije Bliškovo koju nije uspio aktivirati u 2020. godini u iznosu od 38.620,07 € (troškovi su nastali u 2017. godini);
- troškove koji su posljedica regulatornih obaveza koje su nametnute operatoru na osnovu analize tržišta;
- troškove zaposlenih koji su interno bili angažovani na aktivnostima obezbjedjivanja servisa korisnicima Univerzalnog servisa, poslovima redovnog održavanja, mjerenja signala na lokacijama na kojima je bilo potrebno provjeriti nivo signala sa postojeće infrastrukture;
- troškove koji su posljedica zadovoljavanja obaveza nacionalne bezbjednosti i odbrane Države;
- troškove pružanja elektronskih komunikacionih usluga koje nijesu iz opsega usluga Univerzalnog servisa;
- troškove modernizacije mreže koji nijesu bili namijenjeni poboljšanju ili ispunjavanju obaveze pružanja Univerzalnog servisa propisanog kvaliteta i
- troškove raščlanjavanja računa i selektivne blokade odlaznih poziva.

U skladu sa odredbom člana 93 Zakona o elektronskim komunikacijama Crnogorski Telekom kao operator Univerzalnog servisa vodi odvojeno računovodstvo za predmetnu oblast na način što su u računovodstvenom sistemu Crnogorskog Telekoma definisana konta prihoda i troškova za Univerzalni servis, na kojima se knjiže samo iznosi vezani za Univerzalni servis. Takođe, vezano za CAPEX (kapitalna ulaganja) u sistemu postoji posebna linija budžeta (takozvani WBS element) na kojem se knjiže samo investicije vezane za Univerzalni servis.

Crnogorski Telekom je u Ponudi na Javnom konkursu za izbor operatora Univerzalnog servisa poglavlje 4. Procjena troškova pružanja usluge Univerzalnog servisa za narednih pet godina naveo

trošak od 15.000,00 € za 2020. godinu, i to trošak od 12.000,00 € za odžavanje i trošak od 3.000,00 € za zakup. Crnogorski Telekom je na osnovu dostavljenih računa u Zahtjevu za naknadu neto troška tražio iznos od 11.367,11 €, koji uključuje sve aktivnosti koje se preduzimaju da bi se ispunili opravdani zahtjevi korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji. Traženi neto trošak je manji od planiranog neto troška predviđenog ponudom. Crnogorski Telekom prilikom podnošenja Zahtjeva za naknadu neto troška nije tražio neto trošak za lokacije radio baznih stanica koje su uradne za potrebe Univerzalnog servisa a na kojima nije imao korisnika Univerzalnog servisa (Barice, Fundinu, Bijele Poljane i Čukoviće) i nerealizovanu lokaciju Bliškovo.

Na osnovu broja korisnika Univerzalnog servisa i analize ostvarenih troškova i prihoda Crnogorskog Telekoma može se zaključiti da je Crnogorski Telekom u poslovnoj 2020. godini, ostvario nizak prihod od pružanja usluga Univerzalnog servisa i da nema potrebe za određivanjem profitabilnih i neprofitabilnih korisnika Univerzalnog servisa u skladu sa članom 3 stav 6 Pravilnika o metodologiji obračuna neto troška pružanja usluga Univerzalnog servisa. Imajući u vidu broj korisnika Univerzalnog servisa, smatramo da Crnogorski Telekom nije ostvario nematerijalne koristi odnosno da nije došlo do veće prepoznatljivosti (brenda), prisutnosti na teritoriji države kao ni marketinške prednosti zbog pristupa širokoj bazi telefonskih pretplatnika, iz razloga što je broj korisnika Univerzalnog servisa izuzetno mali u odnosu na ukupan broj korisnika mreže Crnogorskog Telekoma, jer je po Izvještaju o radu Agencije za 2020. godinu Crnogorski Telekom imao 103.304 korisnika u fiksnoj mreži i 340.734 korisnika mobilne mreže (prepaid i postpaid).

Članom 94 stav 3 Zakona je propisano da ukoliko Agencija, na osnovu neto troška, utvrdi da pružanje usluge predstavlja neopravdano finasijsko opterećenje za operatora Univerzalnog servisa, rješenjem će utvrditi visinu naknade za pokriće neto troška za pružanje usluge Univerzalnog servisa, koja ne smije biti veća od visine neto troška. Agencija je analizom dostavljenog Zahtjeva za naknadu neto troška utvrdila da pružanje usluge Univerzalnog servisa za Crnogorski Telekom predstavlja neopravdano finasijsko opterećenje i zaključila da troškovi koje je Crnogorski Telekom tražio u Zahtjevu za naknadu neto troška opravdan i kao takve ih je odobrila u traženom iznosu od 11.367,11 €, kako je istaknuto u tački 1 dispozitiva rješenja, jer se ovi troškovi odnose na održavanje priključaka na postojećim lokacijama, odnosno pružanja usluga Univerzalnog servisa.

Naime Crnogorski Telekom je pružajući usluge za korisnike Univerzalnog servisa u 2020. godini imao neto trošak u iznosu od 23.120,372 € i to za lokaciju Nudo 2.618,726 €, za lokaciju Gostilje 3.034,448 €, za lokaciju Trešnjevo 2.937,096 €, za lokaciju Medun 1.220,274 €, za lokaciju Barice 2.238,888 €, za lokaciju Lever Tara 272,272 €, za lokaciju Fundina 2.297,766 € za lokaciju Bijele Poljane 3.794,918 €, za lokaciju Vinići 2.485,706 € i za lokaciju Čukovići 2.220,278 €. Kada od neto troška u iznosu od 23.120,372 € odbijemo prihode u iznosu od 1.201,413 € i troškove na lokacijama Bijele Poljane, Barice, Fundina i Čukovići jer nije bilo korisnika Univerzalnog servisa u ukupnom iznosu od 10.551,850 € kako slijedi $(23.120,372 - (1.201,413 + 3.794,918 + 2.238,888 + 2.297,766 + 2.220,278)) = 11.367,11$ €. Agencija smatra da pružanje usluge Univerzalnog servisa za Crnogorski Telekom u navedenom iznosu predstavlja neopravdano finasijsko opterećenje te je iz tog razloga odlučeno kao u tački 1 dispozitiva.

Crnogorski Telekom nije realizovao priključke na lokaciji u MZ Bliškovo, Opština Bijelo Polje iako je imao troškove vezano za realizaciju priključaka na ovoj lokaciji. Agencija je Crnogorskom Telekomu dala saglasnost za izgradnju radio bazne stanice na ovoj lokaciji nakon što je sprovedena Procedura za realizaciju opravdanih zahtjeva za priključak Univerzalnog servisa (koja je usaglašena između svih operatora koji učestvuju u naknadi neto troška operatoru Univerzalnog servisa u skladu sa Zakonom). Lokacija Bliškovo jedna je od lokacija za koje je CT preuzeo obavezu izgradnje LTE radio bazne stanice u cilju ispunjavanja uslova iz odobrenja za korišćenje

RF iz opsega 800 MHz, a koji se odnosi na pokrivanje ruralnih oblasti. Ovo znači da troškovi izgradnje lokacija Bliškovo neće biti uzeti u obzir prilikom odobravanja neto troška za Univerzalni servis.

Članom 95 Zakona je predviđeno da se naknade neto troškova Univerzalnog servisa obezbjeđuju iz doprinosa koji plaćaju operatori čiji je udio u ukupnom godišnjem prihodu u oblasti elektronskih komunikacija veći od 2%, kao i da visinu doprinosa i način plaćanja za pojedinog operatora određuje Agencija, proporcionalno udjelu njegovog prihoda od pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga u ukupnom godišnjem prihodu u oblasti elektronskih komunikacija i da operatori svoj doprinos plaćaju neposredno pružaocu Univerzalnog servisa, u visini i rokovima koje rješenjem odredi Agencija.

Ukupan prihod koji je u Crnoj Gori ostvaren u 2020. godini po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme je 211.805.136,00 €. Operatori elektronskih komunikacija koji imaju najveće učešće u ukupnom prihodu sektora elektronskih komunikacija su: Crnogorski Telekom je ostvario prihod u iznosu od 69.332.708,00 € i ima procentualno učešće u ukupnom prihodu u iznosu od 32,734196 %, Telenor je ostvario prihod u iznosu od 45.302.141,00€ i ima procentualno učešće u ukupnom prihodu u iznosu od 21,388594 %, Mtel je ostvario prihod od 74.743.684,00 € i ima procentualno učešće u ukupnom prihodu u iznosu od 35,288891 %, Telemach je ostvario prihod od 13.133.101,01 € i ima procentualno učešće u ukupnom prihodu u iznosu od 6,200558 % i Radio difuzni centar je ostvario prihod od 3.799.831,24 € i ima procentualno učešće u ukupnom prihodu u iznosu od 1,794022 %.

Udio veći od 2% u ukupnom godišnjem prihodu sektora elektronskih komunikacija imaju operatori Crnogorski Telekom, Telenor, Mtel i Telemach pa su ovi operatori na osnovu člana 95 Zakona obveznici naknade za pokriće neto troška Univerzalnog servisa. Zbir njihovih prihoda po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ostvaren u 2020. godini je 202.511.634,01 €, pri čemu je procentualno učešće ovih operatora u navedenom zbiru prihoda: 34,236407 % Crnogorski Telekom, 22,370142 % Telenor, 36,908341 % Mtel i Telemach 6,485109 %. Iznosi naknade za pokriće neto troška Univerzalnog servisa za pružanje Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica za 2020. godinu za pojedine obveznike se dobijaju tako što se odobrena naknada za pokriće neto troška za 2020. godinu, u iznosu od **11.367,11 €**, pomnoži sa procentualnim učešćem prihoda pojedinog obveznika u zbiru prihoda koji su ostvarili Crnogorski Telekom, Telenor, Mtel i Telemach kako je to urađeno u tački 3 dispozitiva ovog rješenja, na primjer za Crnogorski Telekom $11.367,11 \text{ €} \times 34,236407 \% = 3.891,69 \text{ €}$.

Imajući u vidu da lokacije izgrađene isključivo za potrebe pružanja Univerzalnog servisa ustvari finansiraju svi operatori koji su obveznici plaćanja naknade neto troška, Agencija je Crnogorskom Telekomu odredila da je dužan da bez naknade omogući ostalim operatorima korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture koja je izgrađena za potrebe Univerzalnog servisa. Crnogorski Telekom je na zahtjev Agencije, a vezano za zajedničko korišćenje izgrađene infrastruktura za potrebe Univerzalnog servisa, dopisom br. 04-15417 od 03.08.2017. godine obavijestio Agenciju, Telenor i Mtel da na sve lokacije koje su izgrađene i biće ubuduće izgrađene za potrebe Univerzalnog servisa mogu postaviti svoju opremu bez ikakve naknade.

Agencija je poslala nacrt Rješenja za naknadu neto troška za poslovnu 2020. godinu, Crnogorskom Telekomu kao operatoru Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji

uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica uz propratni akt zaveden pod br. 0405-4026/3 od 29.07.2021. godine, kao i operatorima elektronskih komunikacija koji učestvuju u naknadi neto troška Univerzalnog servisa Telenoru, Mtelu i Telemachu na davanje komentara, primjedbi, mišljenja i sugestije u skladu sa članom 112 Zakona o upravnom postupku, do 20.09.2021. godine.

Telenor je Agenciji dostavio dopis broj 02-4248 od 20.09.2021. godine, zavedenim kod ove Agencije pod brojem 0102-4026/4 od 24.08.2020. godine, u kojemu ističu da primjedbe na nacrt predmetnog Rješenja. U primjedbama ističu da uvidom u naknade za korišćenje radio-frekvencija koje se za određene lokacije dostavljaju u zadnjih 5 godina, konstatovali su da postoji znatno povećanje, što ukazuje da su rađena proširenje kapaciteta linkova mimo opravdanih troškova. S obzirom da se broj korisnika smanjuje, takvo proširenje se ne može povezati sa uslugama Univerzalnog servisa. U pitanju su 3 lokacije koje je Crnogorski Telekom naslijedio od Telenora i to:

	2020	2019	2018	2017	2016
Nudo	816,816	556,62	216,22	216,22	216,22
Gostilje	1.089,088	653,66	288,29	288,29	288,29
Trešnjevo	816,816	630,51	216,22	216,22	216,22

Agencija je Crnogorskom Telekomu odobrila tehničko rješenje koje podrazumijeva 2G+3G tehnologiju (Zapisnik broj 0402-9376/1 od 22.12.2017. godine sa sastanka u Agenciji), a ne 2G+4G tehnologiju koja je implementirana na ovim lokacijama aktiviranim u 2016. godini, iz kog razloga je ukupni gore prikazani neto trošak za 2020. godinu, veći za 2.001,99 € kako slijedi $((816,816 + 1.089,088 + 816,816) - (216,22 + 288,29 + 216,22)) = 2.001,99$ €, za koliko bi troškovi implementacije na ovim lokacija, bili niži da je primijenjena odobrena 2G+3G tehnologija, $(11.367,11 - 2.001,99) = 9.365,12$ €.

Uvidom u odobrenja koja je Agencija dala Crnogorskom Telekomu može se konstatovati da je:

- rješenjima Broj: 0503-338/5 i 0503-338/6 od 28.01.2016. godine, za lokaciju Gostilje odobreno je GSM900 i UMTS900, da bi rješenjima Broj: 0505-3835/2 i 0505-3835/3 od, 18.06.2019. godine, odobreno je GSM900 i UMTS900, čime su zamijenjena prethodna rješenja Broj: 0503-338/5 i 0503-338/6 od 28.01.2016. godine, a Rješenjem Broj: 0505-3835/4 od 18.06.2019. godine odobreno i LTE800;
- rješenjima Broj: 0503-338/7 i 0503-338/8 od 28.01.2016. godine, za lokaciju Nudo odobreno je GSM900 i UMTS900, da bi rješenjima Broj: 0505-3843/3 i 0505-3843/4 od, 25.06.2019. godine, odobreno je GSM900 i UMTS900, čime su zamijenjena prethodna rješenja Broj: 0503-3843/3 i 0503-3843/4 od 28.01.2016. godine, a Rješenjem Broj: 0505-3843/2 od, 25.06.2019. godine odobreno i LTE800 i
- rješenjima Broj: 0503-338/9 i 0503-338/10 od 28.01.2016. godine, za lokaciju Trešnjevo odobreno je GSM900 i UMTS900, da bi rješenjima Broj: 0505-3834/2 i 0505-3834/3 od, 11.06.2019. godine, odobreno je GSM900 i UMTS900, čime su zamijenjena prethodna rješenja Broj: 0503-338/9 i 0503-338/10 od 28.01.2016. godine, a Rješenjem Broj: 0505-3834/4 od, 11.06.2019. godine odobreno i LTE800.
- takođe za realizaciju dvosmjernje digitalne radio-relejne veze Gostilje - Novo Selo Rješenje Broj: 0503-207/2 od 26.01.2016. godine, odobren je dvosmjerni radio kanal širine 2x7 MHz, da bi ovo Rješenje bilo zamijenjeno Rješenjem Broj: 0505-4854/3 od 25.07.2019. godine, kojim je odobren upareni radio kanal širine 2x28 MHz;

- takođe za realizaciju dvosmjerne digitalne radio-relejne veze Nudo - Dvrsnik Rješenje Broj: 0503-208/2 od 21.01.2016. godine, odobren je dvosmjerni radio kanal širine 2x7 MHz, da bi ovo Rješenje bilo zamijenjeno Rješenjem Broj: 0505-4038/3 od 18.06.2019. godine, kojim je odobren jedan upareni radio kanal širine 2x28 MHz i
- takođe za realizaciju dvosmjerne digitalne radio-relejne veze Trešnjevo - Dvrsnik Rješenje Broj: 0503-206/2 od 21.01.2016. godine, odobren je dvosmjerni radio kanal širine 2x7 MHz, da bi ovo Rješenje bilo zamijenjeno Rješenjem Broj: 0505-4360/3 od 05.07.2019. godine, kojim je odobren jedan upareni radio kanal širine 2x28 MHz.

Crnogorski Telekom je povećao kapacitete linkova i implementirao LTE800 tehnologiju na ovim lokacijama da bi se korisnicima pružio bolji kvalitet servisa, i da bi oni mogli koristiti istu tehnologiju kao i većina korisnika mobilne telefonije. Iz Zahtjeva za naknadu neto troška za poslovnu 2020. godinu, se može vidjeti da Crnogorski Telekom nije tražio naknadu troškova na lokacijama Bijele Poljane, Barice, Fundina i Čukovići jer na njima nije bilo korisnika Univerzalnog servisa u ukupnom iznosu od (3.794,918 + 2.238,888 + 2.297,766 + 2.220,278) = 10.551,85 €. Takođe Crnogorski Telekom je na svim lokacijama radio baznih stanica za Univerzalni servis implementirao 2G+4G tehnologije a naknada neto troška mu je izvršena za 2G+3G tehnologije. Shodno svemu naprijed rečenom zahtjev Telenora nijesmo prihvatili.

Ostali operatori elektronskih komunikacija koji učestvuju u naknadi neto troška Univerzalnog servisa Crnogorski Telekom, Mtel i Telemach nijesu u predviđenom roku dostavili komentare, primjedbe, mišljenja i sugestije na predmetni nacrt Rješenja što znači da su saglasni sa istim.

Razmatrajući komentare operatora u javnom konsultativnom procesu na nacrt Rješenja br. 0405-4026/2 Agencija je donijela konačno Rješenje kako stoji u dispozitivu, a kojim je priznat neto trošak u traženom iznosu od 11.367,11 €.

Agencija će, u narednom periodu, na osnovu zahtjeva za naknadu neto troška priznavati sve opravdane troškove izgradnje radio baznih stanica realizovanih u cilju pružanja usluga Univerzalnog servisa.

Članom 95 Zakona je predviđeno da operatori koji su obveznici plaćanja naknade neto troška Univerzalnog servisa doprinos plaćaju neposredno pružaocu Univerzalnog servisa u visini i rokovima koje rješenjem odredi Agencija.

Na osnovu navedenog odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU: Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena već se u roku od 20 dana od dana njegovog prijema može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore.

Predsjednik Savjeta

Branko Kovijanić